

zaaknummer 2012T633(1)

5 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Nederlandse Provincie van de Congregatie
van de Montfortanen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juni 2014. Op 11 september 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciaal Overste van de Nederlandse Montfortanen.

Op 29 januari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Hekster. Namens de Congregatie zijn verschenen de heer [naam] en de heer [naam], lid van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Montfortanen.

2. De klacht

2.1. Klager komt uit een warm katholiek gezin met acht kinderen, waarvan het derde kind op jonge leeftijd is overleden aan leukemie. De moeder van klager was huisvrouw en vader had een goede functie bij [afdeling gemeente]. Klager kon het goed vinden met zijn broers en zus. Het was thuis altijd gezellig en men ging iedere zondag naar de kerk. Klager was een redelijk zelfverzekerd kind. Klager wilde graag naar het seminarie om zijn droom om missionaris te worden te kunnen verwezelijken. De ouders van klager zagen dat

niet zitten. Omdat klager zich er toch hard voor heeft gemaakt, mocht hij uiteindelijk toch gaan.

Klager ging in 1963 naar klein seminarie [naam] van de Monfortanen te [plaats]. Klager ging hiernaartoe omdat zijn oudere broer daar ook zat. De meeste seminaries zaten in het zuiden van het land, maar [klein seminarie] was relatief dichtbij. Klager begon in de voorbereidende klas. Het schooljaar daarna ging hij naar de eerste klas van het gymnasium.

Toen klager op [klein seminarie] kwam zat zijn broer in de tweede klas van het gymnasium.

Klager was in de tijd dat hij naar het seminarie ging een 'bedplasser'. Klager sliep zo vast dat hij niet merkte dat hij in bed plaste. De vader van klager had toen met het internaat de afspraak gemaakt dat klager 's nachts gewekt zou worden om te plassen.

Klager lag in de eerste chambrette van de middelste rij. Aangeklaagde sliep hier dicht bij in zijn eigen slaapkamer. Aangeklaagde maakte klager 's nachts wakker om te plassen. Omdat klager zo vast sliep, duurde het even voordat hij wakker werd. Als klager dan wakker werd, bleek hij naast zijn bed op de schoot van aangeklaagde te zitten. Aangeklaagde kuste en aaide klager dan. Aangeklaagde ging met zijn hand in de pyjama en onderbroek van klager en betastte het geslachtsdeel van klager. Ook leidde aangeklaagde de hand van klager naar het geslachtsdeel van aangeklaagde. Klager voelde dat dit geslachtsdeel stijf was.

Dit gebeurde bijna iedere nacht vanaf het moment dat klager op [klein seminarie] kwam. Geleidelijk aan gingen de handelingen van aangeklaagde verder.

Klager durfde hierover met niemand te spreken, omdat hij bang was dat hij niet zou worden geloofd en wellicht van [klein seminarie] zou moeten vertrekken.

2.2. Door het seksueel misbruik is klager zich anders gaan gedragen. Dit veranderde gedrag uitte zich in klieren in de recreatiezaal of in het grote bos dat achter [klein seminarie] lag. Als straf kreeg klager dan een rookverbod of mocht hij niet naar huis.

Ook werden de cijfers van klager zo slecht, dat hij met kerst 1965 van [klein seminarie] af moest. Klager heeft het er moeilijk mee gehad dat hij door zijn vertrek van [klein seminarie] zijn droom om missionaris te worden moest opgeven.

De vader van klager heeft toen geregeld dat hij zijn schoolopleiding kon vervolgen op het [naam] College in [plaats]. Maar klager kon ook hier niet meekomen. Vervolgens is klager naar de Mulo gegaan, maar ook hier heeft hij geen diploma gehaald. Klager is op zijn zestiende zonder diploma gaan werken. Klager begon met een kantoorbaan bij de [bedrijf], maar daarvoor was klager te onrustig. Vervolgens zocht hij zijn heil in de [bedrijfstak], terwijl hij nog steeds niet wist wat hij wilde. Hierdoor heeft hij een onstuimig leven geleid. Klager beschouwt zichzelf als een self-made man, maar zonder papieren. Dit heeft zijn consequenties gehad in zijn werkzame leven.

In 1970 kreeg klager verkering met zijn vrouw. In 1973 zijn zij getrouwd. Klager en zijn echtgenote ondervonden problemen op seksueel gebied waarna hij zijn echtgenote in 1974 heeft verteld wat er op [klein seminarie] is voorgevallen. In 2009 heeft klager zijn verhaal verteld aan zijn zwager naar aanleiding van een zakelijk conflict.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciaal Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Daarnaast laat de Provinciaal Overste weten dat er op 24 juni 2014 nog een klacht tegen aangeklaagde is ingediend.

De Provinciaal Overste schaamt zich voor hetgeen is voorgevallen en wil zijn oprechte verontschuldigingen aanbieden voor hetgeen klager is aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager gedurende een periode van ongeveer anderhalf jaar bijna dagelijks door aangeklaagde seksueel is misbruikt.

Aangeklaagde was de prefect van de slaapzaal van klager en in die hoedanigheid belast met het toezicht. Omdat klager een ‘bedplasser’ was, haalde hij klager dagelijks ’s nachts uit bed om klager te laten plassen. Bij dit uit bed halen, nam aangeklaagde klager op schoot en kuste en aaide hij klager en ging hij met zijn hand in de pyjama van klager en betastte klagers geslachtsdelen. Ook leidde aangeklaagde de hand van klager naar zijn eigen stijve geslachtsdeel zodat klager aangeklaagde daaraan ook moest betasten.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van de echtgenote van klager die reeds in 1974 heeft gehoord over hetgeen klager op het klein seminarie [klein seminarie] is overkomen, en die ter hoorzitting van de commissie haar vragen heeft beantwoord over de omstandigheden waaronder klager zijn echtgenote heeft geïnformeerd.

Tevens heeft de Klachtencommissie kennis genomen van de verklaring van de zwager van klager, die stelt in 2009 door klager te zijn ingelicht over hetgeen hem op klein seminarie [klein seminarie] is overkomen.

Tenslotte heeft de Klachtencommissie kennis genomen van de verklaring ‘Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs’ in de zaak 2014W1278, waarbij de klager in die zaak ook door aangeklaagde ’s nachts gewekt werd waarbij het lichaam van de betreffende klager werd gewassen en hij ook door aangeklaagde werd gekust.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en gelet op de afhankelijkheidsrelatie waarin klager verkeerde jegens aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas twaalf jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Montfortanen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 5 maart 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.